

GENEZING DOOR DE HEILAND

HET VERSLAVINGSHERSTELPROGRAMMA

Bestuursgids

Inhoudsopgave

Introductie: korte beschrijving van diensten	III
Organisatiestructuur van het verslavingsherstelprogramma	1
Rollen en taken van kerkleiders	2
Taken van vrijwillige programmacoördinatoren, groepsleiders en gespreksleiders	3
Statistische rapporten.	6
Nieuwe hulpbijeenkomsten	6
Richtlijnen en beleid voor hulpgroepen.	7
Nieuwkomers herkennen en welkom heten	10
Steun in herstel.	11
Een buddy kiezen.	13
Opzet en dialoog herstelbijeenkomsten	16
Opzet en dialoog online herstelbijeenkomsten	19
Opzet en dialoog hulpgroepsbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden.	22
Opzet en dialoog online hulpgroepsbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden	25
Instructiepunten voor herstelbijeenkomsten	28

‘Niets [kon] zo uitzonderlijk en zo bitter zijn als mijn pijnen. Ja, en voorts zeg ik je [...] dat er aan de andere zijde niets zo uitzonderlijk en zoet kon zijn als mijn vreugde.’

Introductie: korte beschrijving van diensten

Genezing door de Heiland: het verslavingsherstelprogramma is een zelfhulpprogramma dat op verzoek van plaatselijke priesterschapsleiders door Gezinsondersteunende diensten wordt uitgevoerd.

Het programma biedt steun aan hen die van verslavend en dwangmatig gedrag willen herstellen, alsook aan de familieleden en vrienden van hen die hiermee worstelen. Het programma is gebaseerd op evangeliebeginselen en de twaalf stappen van Alcoholics Anonymous Services, Inc., die met toestemming zijn aangepast, en ingepast in het raamwerk van leerstellingen, beginselen en geloofspunten van de kerk. De deelnemersgidsen voor dit programma zijn *Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel] en *Spouse and Family Support Guide* [Hulpgids huwelijkspartners en familieleden].

De informatie in deze bestuursgids helpt medewerkers van Gezinsondersteunende diensten, vrijwilligers van het programma en kerkleiders bij hun ondersteuning van de deelnemers en de uitvoering van het programma.

Hoewel het belangrijk is om het programma consequent uit te voeren, begrijpen we dat in sommige gebieden afstand, culturele verschillen of andere factoren de uitvoering van het programma, zoals hier uitgelegd, kunnen bemoeilijken. Aanpassing onder leiding van medewerkers van Gezinsondersteunende diensten kan dan gepast zijn. Aanvaardbare wijzigingen kunnen onder andere in de opzet, de structuur, de organisatie en de implementatie van het programma worden aangebracht, zolang men de doelen en de zending van het programma niet uit het oog verliest. Medewerkers van Gezinsondersteunende diensten, de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten en de vrijwilligers van het programma overleggen met het hoofdkantoor van Gezinsondersteunende diensten over eventuele wijzigingen.

Er zijn verschillende soorten groepsbijeenkomsten in het verslavingsherstelprogramma, waaronder algemene hulpgroepen, hulpgroepen pornografiegebruik, andere verslavingsgroepen, en hulpgroepen voor huwelijkspartners en familieleden. Algemene hulpgroepen zijn bedoeld voor wie met medicijnen- of drugsmisbruik en ander verslavend gedrag worstelen. Hulpgroepen pornografiegebruik zijn opgezet om mensen te helpen die met pornografie worstelen. Hulpgroepen voor huwelijkspartners en familieleden zijn voor huwelijkspartners, familieleden en vrienden die onder de gevolgen van het destructieve gedrag van hun dierbaren lijden. De deelnemers kunnen zo veel of zo weinig bijeenkomsten bijwonen als ze willen, en hebben daar geen toestemming van een priesterschapsleider voor nodig. De namen van de deelnemers worden op geen enkele manier geregistreerd.

Organisatiestructuur van het verslavingsherstelprogramma

Gezinsondersteunende diensten – hoofdzetel van de kerk: Op aanwijzing van de Presiderende Bisschop bestuurt Gezinsondersteunende diensten het programma en stelt de inhoud, het beleid en de operationele richtlijnen van het programma op. Medewerkers aan de hoofdzetel overleggen met de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten als coördinatie met een gebied nodig is.

Gebiedspresidium: Het gebiedspresidium geeft toestemming voor de implementatie van het programma in hun gebied. Op dit moment is het programma in alle gebieden wereldwijd geautoriseerd. Het gebiedspresidium kan ook een gebiedszeventiger aanwijzen om toezicht op virtuele bijeenkomsten te houden.

Gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten: In gebieden waar Gezinsondersteunende diensten niet actief is, kan de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten de taken van de toegewezen medewerker Gezinsondersteunende diensten op zich nemen.

Plaatselijke manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten: De plaatselijke manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten neemt contact op met plaatselijke kerkleiders over het programma en werkt samen met medewerkers van Gezinsondersteunende diensten en de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten.

Ringpresident-beheerder: Het gebiedspresidium wijst een ringpresident-beheerder aan Gezinsondersteunende diensten toe. (Zie *Algemeen handboek: dienen in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen*, 22.9.1.2, Evangeliebibliotheek.) De ringpresident-beheerder

assisteert Gezinsondersteunende diensten met het programma. Hij brengt ook aan andere leden van de coördinerende raden en aan de gebiedszeventigers verslag uit over de activiteiten binnen het programma.

In gebieden waar Gezinsondersteunende diensten niet actief is, kan de ringpresident-beheerder met de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten samenwerken.

Regionaal manager Gezinsondersteunende diensten: De regionaal manager Gezinsondersteunende diensten is een voltijdwerknemer van Gezinsondersteunende diensten. Hij of zij ondersteunt plaatselijke managers die het programma besturen en doet dit door middel van driemaandelijke evaluaties, maandelijke één-op-ééngesprekken en een jaarlijks beoordelingsproces. De regionaal manager biedt alle medewerkers in zijn of haar regio ook toegang tot de website van het verslavingsherstelprogramma.

Plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten: De manager is een voltijdwerknemer van Gezinsondersteunende diensten en is de operationeel manager die het verslavingsherstelprogramma in zijn of haar toegewezen regio bestuurt. Het is zijn of haar taak om ervoor te zorgen dat het programma volgens de vastgestelde richtlijnen en procedures wordt uitgevoerd.

De plaatselijke manager is verantwoordelijk voor de selectie en instructie van programmacoördinatoren en werkt voor de uitvoering van het programma nauw met hen samen. Hij of zij keurt alle toewijzingen van groepsleiders en gespreksleiders goed en stemt met de afdeling Zendingswerk de taken van seniorservicezendelingen af. De plaatselijke manager woont geregeld hulpbijeenkomsten bij om te zien of de groepen goed lopen. De plaatselijke manager zorgt er ook voor dat de groepsleiders en gespreksleider voldoende instructie ontvangen en toegang hebben tot de bestuursfuncties op de website van het verslavingsherstelprogramma.

De plaatselijke manager kan kerkleiders op verzoek een oriëntatie en training met betrekking tot de hulpgroepen geven. Hij of zij werkt voor de hulpgroepen samen met de ringpresident-beheerder, de plaatselijke coördinerende raden en de plaatselijke manager zelfredzaamheidsdiensten.

In gebieden waar Gezinsondersteunende diensten niet actief is, kan de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten de taken van de plaatselijke manager op zich nemen.

De plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten heeft regelmatig een vergadering met de programmacoördinator, de manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten, en de ringpresident-beheerder en/of gebiedszeventiger over: hoe het programma loopt, verzoeken tot extra hulpgroepen, hulpgroepen die geschrapt kunnen worden, communicatie met plaatselijke leiders over het programma, en behoeften in de gemeenschap waarin het verslavingsherstelprogramma kan voorzien.

Rollen en taken van kerkleiders

Gebiedszeventiger

Het gebiedspresidium kan een gebiedszeventiger aanwijzen om kerkelijke leiding te geven aan online groepen die een groot geografisch gebied beslaan of een specifieke voertaal hebben. In overleg met de manager van Gezinsondersteunende diensten keurt hij goed welke soorten bijeenkomsten er virtueel worden gehouden, en wanneer.

Bijeenkomsten worden met toestemming van een ringpresident gehouden, maar de bijeenkomsten worden door Gezinsondersteunende diensten uitgevoerd. Gezinsondersteunende diensten ziet erop toe dat de plaatselijke wetgeving wordt gehandhaafd en de vertrouwelijkheid en veiligheid van de deelnemers wordt gewaarborgd.

Ring- of districtspresident

Alle hulpgroepsbijeenkomsten op locatie worden gestart en uitgevoerd met toestemming van een aangewezen ring- of districtspresident. In overleg met Gezinsondersteunende diensten keurt hij goed welke soorten groepen in zijn ring of district worden opgezet. Als het gebiedspresidium geen gebiedszeventiger heeft aangewezen om virtuele bijeenkomsten te coördineren, werkt de ringpresident eventueel samen met Gezinsondersteunende diensten om die op te zetten.

Bijeenkomsten worden met toestemming van een ringpresident gehouden, maar de bijeenkomsten worden door Gezinsondersteunende diensten uitgevoerd. Gezinsondersteunende diensten ziet erop toe dat de plaatselijke wetgeving wordt gehandhaafd en de vertrouwelijkheid en veiligheid van de deelnemers wordt gewaarborgd.

Kerkleiders organiseren of sponsoren alleen het programma van de kerk, Genezing door de Heiland: het verslavingsherstelprogramma, en geen andere twaalfstappenprogramma's. Zie *Algemeen handboek*, 32.8.2 voor meer informatie.

Bisschop of gemeentepresident

Een bisschop of gemeentepresident kan het materiaal van het verslavingsherstelprogramma en de hulpgroepsbijeenkomsten in de wijk- of gemeenteraad bespreken. Hij kan ook leden die hij spreekt aanmoedigen om aan het programma deel te nemen. De bisschop kan aanbieden om samen met het lid naar de eerste bijeenkomst te gaan. Deelnemers hebben geen toestemming van de bisschop nodig om een bijeenkomst bij te wonen.

Quorumpresidium ouderlingen en ZHV-presidium

Leden van het quorumpresidium ouderlingen en het ZHV-presidium zorgen ervoor dat de mensen die zij dienen op de hoogte zijn van

hulpgroepsbijeenkomsten en helpen ze die bij te wonen. Tijdens lessen of bedieningswerk kan er over het programmamateriaal en de hulpgroepsbijeenkomsten worden gesproken. Leiders kunnen iedereen liefdevol uitnodigen om een bijeenkomst bij te wonen, en het kan goed zijn als een leider samen met het lid naar zijn of haar eerste bijeenkomst gaat.

De beste manier om als leider met het programma bekend te raken, is door een bijeenkomst bij te wonen. De bijeenkomsten zijn te vinden op: addictionrecovery.ChurchofJesusChrist.org.

Taken van vrijwillige programmacoördinatoren, groepsleiders en gespreksleiders

Belangrijke opmerking:

Alle programmacoördinatoren en groepsleiders moeten als seniorservicezendeling worden geroepen. Dit is een verzoek van de afdeling Zendingswerk. Hoewel de afdeling Zendingswerk bepaalde richtlijnen over de vereisten voor zendingswerk heeft, is er voor alle zendelingen die aan het verslavingsherstelprogramma meewerken een uitzondering voor het minimum aantal uren per week gemaakt.

Programmacoördinator

Programmacoördinatoren zijn seniorservicezendingen en werken nauw samen met de plaatselijke manager van Gezinsondersteunende diensten om het programma te besturen. De coördinatoren worden uitgekozen en opgeleid door, hebben regelmatig overleg met, en volgen de instructies op van de plaatselijke manager van Gezinsondersteunende diensten,

wiens taak het is om toezicht te houden op het programma. Ze instrueren, ondersteunen en wijzen zowel groepsleiders als gespreksleiders aan bijeenkomsten toe.

Programmacoördinatoren:

1. Hebben een geldige tempelaanbeveling.
2. Vervullen een zending van maximaal 24 maanden. De termijn kan met toestemming van de ringpresident en de plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten worden verlengd.

Taken

1. De dagelijkse taken uitvoeren om het programma te besturen, onder toezicht van de plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten.
2. De training voor programmacoördinatoren in de sectie voor vrijwilligers op addictionrecovery.ChurchofJesusChrist.org volgen.
3. Samenwerken met de coördinator seniorservicezendingen om het papierwerk en de taken van de groepsleiders op de servicezendingenwebsite op servicemissionary.ChurchofJesusChrist.org te registreren.
4. Initiële en vervolginstructie voor groepsleiders en gespreksleiders verzorgen.
5. Groepsleiders en gespreksleiders aan hulpgroepsbijeenkomsten toewijzen.
6. Regelmatig coördinatie-, bijscholings- en instructievergaderingen met groepsleiders en gespreksleiders plannen om kwesties met betrekking tot het programma, de training en de planning te bespreken.
7. Potentiële gespreksleiders zoeken. Doe navraag bij de ring- of districtsresident, of de bisschop of gemeentepresident, van potentiële gespreksleiders of deze de kernnormen naleven en in aanmerking komen voordat ze de bijeenkomsten gaan leiden.

8. Met de ringpresident of de door hem aangewezen deskundige nieuwe hulpbijeenkomsten coördineren.
9. De planning van bijeenkomsten en het gebruik van kerkgebouwen met kerkleiders coördineren.
10. Informatie over hulpgroepen op de website van het verslavingsherstelprogramma plaatsen.
11. De opkomst op de website van het verslavingsherstelprogramma correct registreren.
12. Geregeld met de ringpresident of de door hem aangewezen deskundige overleggen over de bijeenkomsten die met zijn toestemming worden gehouden. Coördineer dit met de plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten.

Groepsleider

Groepsleiders leiden hulpgroepsbijeenkomsten. Zij worden geroepen en aangesteld als seniorservicezendeling. Groepsleiders zorgen ervoor dat herstelbijeenkomsten goed verlopen en geven de deelnemers kort instructies en hun getuigenis. Toekomstige groepsleiders vullen op de website voor seniorservicezendingen het online aanbevelingsformulier voor seniorservicezendingen in, dat vervolgens door de plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten wordt doorgenomen en goedgekeurd. Als er een nieuwe groepsleider komt, moeten de vertrekkende en de nieuwe groepsleiders bij minstens twee bijeenkomsten allebei aanwezig zijn, om de continuïteit in het groepsleiderschap in stand te houden.

Groepsleiders:

1. Hebben een geldige tempelaanbeveling.
2. Zijn voor een periode van 24 maanden als groepsleider werkzaam. De termijn kan met toestemming van de ringpresident worden verlengd.

Taken

1. De training voor groepsleiders in de sectie voor vrijwilligers op de website van het verslavingsherstelprogramma volgen.
2. Aan de programmacoördinator of plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten verslag uitbrengen.
3. Bijeenkomsten leiden en ervoor zorgen dat ze volgens de kernnormen en de verwachtingen in deze gids verlopen.
4. De juiste sfeer voor de bijeenkomst scheppen door alle deelnemers hartelijk te begroeten. Begroet mensen die nieuw zijn en het verloop en de regels van de groepsbijeenkomsten misschien nog niet kennen extra hartelijk. Bestudeer en gebruik de documenten 'Nieuwkomers herkennen en welkom heten' en 'Steun in herstel' (zie aanhangsel).
5. De deelnemers aanmoedigen om de steun van de Heer, hun bisschop, familie en vrienden, een therapeut en een buddy in te roepen (zie 'Steun in herstel' en 'Een buddy kiezen').
6. De beginselen in *Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel] en *Spouse and Family Support Guide* [Hulpgids huwelijkspartners en familieleden] lezen en toepassen.
7. Elke week alle gedeelten van de bijeenkomsten, behalve het vertelgedeelte, plannen, houden en leiden (zie de formulieren voor de opzet en de dialogen in het aanhangsel).
8. Coördinatie-, bijscholings- en instructievergaderingen bijwonen.
9. Maandelijks via de website van het programma statistische gegevens doorgeven.
10. Mogelijke gespreksleiders zoeken en aan de programmacoördinator voorleggen, die in overleg met de ringpresident of bisschop van de kandidaten (in verband met hun normnaleving) hun geschiktheid vaststelt voordat ze bijeenkomsten gaan begeleiden.

11. Met de hulp van een medewerker van Gezinsondersteunende diensten of een deskundige nieuwe groepsleiders zoeken.
12. Zich aan de richtlijnen voor servicezendelingen houden, inclusief normen op het gebied van kleding en uiterlijk.
13. Gespreksleiders en deelnemers informeren waar ze het materiaal voor het programma kunnen vinden.
14. De richtlijnen in de bijlage volgen, inclusief de instructiepunten en de scripts in de documenten over het verloop en de dialogen.
15. Alle betrokkenen bij het verslavingsherstelprogramma aanmoedigen om vertrouwelijkheid in stand te houden.

Gespreksleider

Algemene hulpgroepen, hulpgroepen pornografiegebruik en andere verslavingsgroepen:

De gespreksleider is iemand die herstellende van verslavingsgedrag is en het verlangen heeft om anderen die proberen te herstellen emotioneel te steunen. Gespreksleiders melden zich niet aan voor een zending en worden niet als servicezendeling geroepen. Hij of zij leidt het vertelgedeelte in de hulpbijeenkomsten en deelt zijn of haar getuigenis en herstelverhaal met de groepsleden (zie de formulieren voor de opzet en de dialogen in het aanhangsel). Iemand die weet hoe het is om verslaafd te zijn, leidt doorgaans het vertelgedeelte in de groepsbijeenkomsten. Zo nodig kan een groepsleider als gespreksleider fungeren totdat er een gespreksleider gevonden is.

Hulp voor huwelijkspartners en familieleden:

De gespreksleider heeft het verlangen om anderen emotioneel te steunen die willen begrijpen hoe ze om moeten gaan met een dierbare die met verslavingsgedrag worstelt. Deze persoon is iemand die de moeilijkheden die hierbij komen kijken goed

begrijpt. Hij of zij leidt het vertelgedeelte tijdens de hulpbijeenkomsten en deelt zijn of haar getuigenis en inzichten over de beginselen met de groepsleden (zie de formulieren voor de opzet en de dialogen in het aanhangsel). Zo nodig kan een groepsleider als gespreksleider fungeren totdat er een gespreksleider gevonden is.

Gespreksleiders:

1. Zijn lid van de kerk, hebben een getuigenis van het herstellende evangelie en leven de evangeliën normen na.
2. Worden door de groepsleider en de programmacoördinator voorgedragen. Worden goedgekeurd door de ring- of districtspresident of, als de goedkeuringstaak is gedelegeerd, door de bisschop of gemeentepresident.
3. Zijn doorgaans minstens twaalf maanden aaneengesloten herstellende van een verslaving (nuchter en clean) voordat het vrijwilligerswerk begint. Een kerklid dat korter herstellende is van een verslaving kan echter zo nodig ook als gespreksleider gevraagd worden. Het is immers belangrijk dat de groep iemand heeft die uit eigen ondervinding spreekt.
4. Nemen als beoogd gespreksleider zo mogelijk eerst minstens drie maanden aan hulpbijeenkomsten deel.
5. Bestuderen al het gedrukte en online materiaal en raken er vertrouwd mee.
6. Voeren de taak 6 tot 24 maanden uit. De termijn kan met toestemming van de ringpresident worden verlengd.

Taken

1. De training voor gespreksleiders in de sectie voor vrijwilligers op addictionrecovery.ChurchofJesusChrist.org volgen.
2. Een sfeer van liefde, geloof, vertrouwen en steun scheppen, zodat groepsleden zich welkom en veilig voelen.

3. Het vertelgedeelte van herstelbijeenkomsten leiden.
4. De beslissingen van de programmaleiders steunen.
5. Regelmatig coördinatie- en instructievergaderingen bijwonen.
6. De deelnemers aanmoedigen om de steun van de Heer, hun bisschop, familie en vrienden, een therapeut en een buddy in te roepen (zie 'Steun in herstel').
7. Zo nodig als buddy of ondersteuner van deelnemers fungeren.
8. Alle betrokkenen bij het verslavingsherstelprogramma aanmoedigen om vertrouwelijkheid in stand te houden.

Statistische rapporten

De programmacoördinator ontvangt regelmatig statistische rapporten van de groepsleiders. Groepsleiders rapporteren de volgende maandtotalen vóór de tiende van elke maand:

1. Aantal van elke soort bijeenkomsten.
2. Totaal aantal deelnemers aan alle bijeenkomsten, groepsleider en gespreksleider niet meegerekend.
3. Aantal nieuwe deelnemers die voor het eerst een bijeenkomst bijwoonden. (NB De definitie van 'nieuw' is elke deelnemer die voor het eerst komt of iemand die na afwezigheid van een jaar of langer weer bijeenkomsten bijwoont.)

De plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten zorgt ervoor dat de programmacoördinator de statistische gegevens vervolgens indient bij Gezinsondersteunende diensten op de hoofdzetel van de kerk op de pagina Manage Meetings [Bijeenkomsten beheren] op de website van het verslavingsherstelprogramma.

Nieuwe hulpbijeenkomsten

Verslavingsherstelprogramma

Een nieuwe hulpgroep opzetten:

1. Een gebiedszeventiger of ringpresident geeft in overleg met de coördinatoren van het verslavingsherstelprogramma, Gezinsondersteunende diensten of de plaatselijke manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten goedkeuring voor een nieuwe hulpgroep.
2. De gebiedszeventiger of de ringpresident overweegt in overleg met de programmacoördinator of medewerkers van Gezinsondersteunende diensten:
 - a. *Aan welke hulpgroep zijn leden het meest behoefte hebben*
 - b. *De dag en tijd van de bijeenkomst*
 - c. *Of de hulpgroep op locatie of online moet plaatsvinden*
 - d. *Of er ook hulpgroepsbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden moeten worden gehouden om aandacht aan de behoeften van dierbaren te schenken*
3. De volgende stap is het selecteren van groepsleiders en een gespreksleider voor de bijeenkomsten. Programmacoördinatoren kunnen bestaande groepsleiders in het programma wellicht aanwijzen om de nieuwe bijeenkomst te leiden. Het kan ook nodig zijn dat de ringpresident leden uit zijn (of een nabijgelegen) ring als groepsleider roept. Gezinsondersteunende diensten is de operationeel manager voor deze bijeenkomsten, en toewijzingen moeten door de plaatselijke manager worden goedgekeurd. De ring- of districtspresident overlegt met de manager Gezinsondersteunende diensten voordat taken worden toegewezen.

- a. *Pasgeroepen groepsleiders ontvangen instructie van de programmacoördinatoren en draaien met lopende groepen mee voordat ze hun eerste hulpgroep leiden.*
 - b. *Het kan moeilijk zijn om een gespreksleider voor een nieuwe groep te vinden. Kerkleiders kunnen een lid in de ring zoeken dat een verslaving of dwangmatig gedrag heeft overwonnen om als gespreksleider te vragen.*
4. De informatie over de nieuwe groep dient door de programmacoördinator op de website van het programma te worden geplaatst.
 5. De ringpresident en kerkleiders bepalen vervolgens wat de beste manier is om de nieuwe groep onder de aandacht van de leden te brengen.

Richtlijnen en beleid voor hulpgroepen

Richtlijnen bijeenkomsten

1. Algemene hulpgroepen, hulpgroepen pornografiegebruik en hulpgroepen voor huwelijkspartners en familieleden zijn overal al goedgekeurd. Hulpgroepen voor specifieke problemen moeten door het hoofdkantoor van Gezinsondersteunende diensten of de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten worden goedgekeurd.
2. Het is toegestaan om bijeenkomsten voor alleen vrouwen of alleen mannen te houden (groepen pornografiegebruik dienen altijd voor alleen vrouwen of alleen mannen te zijn). In dergelijke gevallen moeten de groepsleiders en gespreksleiders van hetzelfde geslacht als de deelnemers zijn. Er kunnen ook groepen voor echtparen worden gehouden waar huwelijkspartners samen aan kunnen deelnemen.
3. Deelnemers moeten minimaal 18 jaar oud zijn. Kinderen onder de 18 jaar mogen niet worden uitgenodigd om deel te nemen. Als er toch personen jonger dan 18 jaar komen, stelt de groepsleider de betrokkene na de eerste bijeenkomst op de hoogte van deze richtlijn. Als de betrokkene ervoor kiest om bijeenkomsten te blijven bijwonen, blijf hem of haar dan niet op de richtlijn wijzen en onderneem geen actie.
4. De bijeenkomsten worden in gebouwen van de kerk gehouden. Houd geen bijeenkomsten in verslaafdencentra. Met toestemming van de ring- of districtsresident en de gevangenisdirecteur mogen er echter wel bijeenkomsten in een gevangenis worden gehouden.
5. Bijeenkomsten worden doorgaans elke week op hetzelfde tijdstip gehouden en duren niet langer dan anderhalf uur. Bijeenkomsten kunnen ook een uur duren.
6. Als een bijeenkomst te veel deelnemers heeft om alle aanwezigen spreektijd te geven, kunnen de groepsleiders de groep in tweeën splitsen en met een deel van de groep in een andere ruimte bijeenkomen.
7. Het bijwonen van hulpbijeenkomsten is geen vervanging van het bijwonen van reguliere zondagse bijeenkomsten of wijkactiviteiten. Plan geen bijeenkomsten tijdens de zondagse kerkbijeenkomsten. Bijeenkomsten op maandag zijn toegestaan als ze vóór 18.00 uur zijn afgelopen. Er mogen geen bijeenkomsten tijdens een algemene conferentie of ringconferentie worden gehouden.
8. Telefonische vergaderingen en videoconferentievergaderingen zijn zeer effectief. Ze mogen niet meer dan 25 deelnemers hebben.
9. Het programma promoten, moet op verzoek van en met de goedkeuring van de desbetreffende kerkleider worden gedaan, en moet worden gecoördineerd met de manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten.
10. Groepsleiders en gespreksleiders moedigen de deelnemers aan om de documenten 'Steun in herstel' en 'Een buddy kiezen' (zie aanhangsel) te

bestuderen en toe te passen. Deelnemers moeten alle hulp en steun waarnaar ze verlangen op de wijze van de Heer ontvangen. Deelnemers kunnen worden aangemoedigd om onder gebed een buddy te kiezen die hen helpt de stappen te doorlopen en praktische vaardigheden aan te leren om met succes te herstellen. Als deelnemers blijven worstelen met verslavend gedrag, dienen ze te worden aangemoedigd om professionele hulp te zoeken.

Programmabeleid

1. De standaardwerken, kerktijdschriften en hulpgidsen voor groepen zijn de enige materialen die tijdens de hulpbijeenkomsten worden gebruikt. Er worden geen andere publicaties of materialen aangeprezen, verkocht of uitgedeeld tijdens of na hulpbijeenkomsten.
2. Herstel- en hulpbijeenkomsten in gebouwen van de kerk mogen niet tijdens of in de buurt van jeugdactiviteiten worden gehouden, tenzij de ring- of districtspresident hier toestemming voor geeft.
3. Informatie die tijdens herstel- en hulpbijeenkomsten wordt verstrekt, moet door de aanwezigen vertrouwelijk worden gehouden.
4. Kerkleiders kunnen verzoeken om presentaties over het programma te geven in priesterschaps- en ZHV-vergaderingen, en in de wijk- en ringraadsvergaderingen. Dergelijke verzoeken dienen te worden gecoördineerd met de programmacoördinator, de plaatselijke manager Gezinsondersteunende diensten of de plaatselijke manager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten.
5. Deelnemers aan het programma worden aangemoedigd om regelmatig gesprekken te hebben met hun bisschop, gemeentepresident of andere aangewezen leider om hun vooruitgang te bespreken en steun van hen te ontvangen.
6. Alle mediagerelateerde verzoeken en kwesties worden rechtstreeks doorverwezen naar het hoofdkantoor van Gezinsondersteunende diensten, die een en ander met de afdeling Public affairs van de kerk zal coördineren.
7. Je mag alleen officiële websites van de kerk gebruiken om informatie over het programma te verschaffen. Andere websites mogen niet worden gebruikt om het programma te promoten.
8. Familieleden die iemand ondersteunen, mogen aan hulpgroepsbijeenkomsten deelnemen.
9. Groepsleiders die het priesterschap dragen, mogen deelnemers een priesterschapszegen geven als zij ze eerst aanmoedigen dit aan een familielid, kerkleider of dienende broeder te vragen.
10. Op naamplaatjes van servicezendingen staat alleen het volgende: (1) de naam van de zending, (2) 'servicezending' en (3) 'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen'.
11. Voltijdzendingen mogen geen hulpbijeenkomsten bijwonen. Met toestemming van hun zendingspresident mogen ze echter wel onderzoekers naar de bijeenkomsten brengen.
12. Als een ringpresident besluit bijeenkomsten te organiseren die niet aan de goedgekeurde programmarichtlijnen voldoen, worden die bijeenkomsten als ringbijeenkomsten beschouwd en mogen ze niet op de website worden vermeld. Medewerkers van Gezinsondersteunende diensten overleggen met de ringpresident en bespreken de beste aanpak.
13. Bijwonen van groepsbijeenkomsten is gratis. Er worden tijdens bijeenkomsten geen exemplaren van de gidsen verkocht. Deelnemers kunnen op store.ChurchofJesusChrist.org gedrukte exemplaren van de gidsen bestellen. Ze zijn ook gratis digitaal beschikbaar in de app Evangeliebibliotheek en op addictionrecovery.ChurchofJesusChrist.org. Groepsleiders kunnen ook gedrukte exemplaren meenemen die de deelnemers kunnen lenen.

Bestuursrichtlijnen

1. Als zich tijdens een hulpbijeenkomst een noodsituatie of ernstig incident voordoet, neemt een groepsleider of gespreksleider contact op met de plaatselijke autoriteiten. Hij of zij stelt vervolgens ook de ringpresident, de programmacoördinator en Gezinsondersteunende diensten op de hoogte.
2. Klachten over seksueel wangedrag door een groepsleider of gespreksleider tegenover een deelnemer moeten onmiddellijk aan medewerkers van Gezinsondersteunende diensten of de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten worden gemeld. Als er tijdens de bijeenkomst door deelnemers mishandeling, misbruik of wangedrag wordt gemeld, moet dit ook onmiddellijk aan medewerkers van Gezinsondersteunende diensten of de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten worden gemeld. Gezinsondersteunende diensten neemt vervolgens contact op met de advieslijn misbruik of mishandeling van de kerk, of de gebiedsjurist, wat de meest gepaste optie is.
3. Als een deelnemer andere deelnemers regelmatig afleidt, helpt de programmacoördinator of de groepsleider de deelnemer om zijn of haar problematische gedrag te veranderen. Als dat niet lukt, vragen ze de deelnemer om de bijeenkomsten niet meer bij te wonen.
4. Medewerkers van Gezinsondersteunende diensten, de gebiedsmanager welzijns- en zelfredzaamheidsdiensten of de programmacoördinatoren overleggen met de ringpresident als er grote problemen met de hulpbijeenkomsten in zijn ring zijn. (NB Ze dienen daarbij de anonimiteit van alle deelnemers en de vertrouwelijkheid te waarborgen van de informatie die in de herstel- en hulpbijeenkomsten wordt gedeeld.)

5. Haardvuuravonden of devotionals over het verslavingsherstelprogramma zijn toegestaan zolang ze met goedkeuring van een gebiedszeventiger door een ring- of districtspresident worden georganiseerd en geleid. Als zo'n bijeenkomst de grenzen van de coördinerende raad overschrijdt, is toestemming van het gebiedspresidium vereist.
6. Een kantoor van Gezinsondersteunende diensten kan jaarlijks een instructiebijeenkomst of -conferentie voor groepsleiders en gespreksleiders organiseren. Deze training dient door Gezinsondersteunende diensten georganiseerd en gegeven te worden. Met de begroting van het kantoor kan een lichte maaltijd worden verzorgd, maar de aanwezigen krijgen geen reiskostenvergoeding.

Richtlijnen voor aanpassing

1. Het verslavingsherstelprogramma kan aan de plaatselijke behoeften worden aangepast. Aanpassingen moeten door het hoofdkantoor van Gezinsondersteunende diensten en eventueel door het gebied worden goedgekeurd.
2. Op de website van het programma worden geen specifieke tijden en locaties van bijeenkomsten vermeld. Het gebied waarin en de dag waarop de bijeenkomst wordt gehouden worden vermeld, maar niet het specifieke tijdstip of het adres. Deelnemers nemen voor het specifieke tijdstip en de locatie contact op met een groepsleider, programmacoördinator of hun priesterschapslider. Op die manier blijven de bijeenkomsten vertrouwelijk.
3. Er mogen kleine wijzigingen in de opzet en dialoog van de bijeenkomst worden aangebracht voor specifieke aankondigingen of instructies. De richtlijnen over onderbreken en commentaar geven dienen te worden opgevolgd.

Nieuwkomers herkennen en welkom heten

Een nieuwkomer is iemand die voor het eerst een herstelbijeenkomst of hulpbijeenkomst voor huwelijkspartners en familieleden van het verslavingsherstelprogramma bijwoont. Hij of zij is meestal iemand die in een vroeg herstelstadium is, iemand die na een terugval weer komt, of een vriend(in) of familielid. Iemand die we niet herkennen, is misschien een nieuwkomer, en omdat de eerste paar bijeenkomsten die nieuwkomers bijwonen vaak cruciaal zijn, is het bijzonder belangrijk om deze personen zich op hun gemak en welkom te laten voelen.

Nieuwkomers zijn vaak onzeker en ongerust. Bedenk dat het veel moed vergt om toe te geven dat je destructief gedrag vertoont, dat je je leven niet in de hand hebt, en dat je hulp nodig hebt. Het vergt ook moed van vrienden of familieleden om te praten over de impact van drugs of pornografie op het leven van hun dierbaren en hun eigen leven. Ons doel is dat nieuwkomers willen blijven komen.

Het is onze taak om vóór, tijdens en na elke bijeenkomst een hartelijke sfeer te scheppen waarin ze zich welkom voelen. Vertrouw erop dat de Geest nieuwkomers zal raken en hen door het veranderingsproces zal leiden.

Houd in gedachten dat nieuwkomers zich vaak overstelpt voelen. Benader ze daarom liefdevol en voorzichtig. Liefde, steun en bemoediging zijn onmisbare elementen om mensen zich welkom en betrokken te laten voelen.

We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar

en ouder zijn. Moedig personen jonger dan 18 jaar aan om met hun ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er zijn. Als ze verdere uitleg willen, kunnen ze contact opnemen met de plaatselijke contactpersoon van Gezinsondersteunende diensten.

Als je ze eenmaal van de regel op de hoogte hebt gebracht en ze blijven komen, blijf ze dan niet aan de regel herinneren en doe niets om de regel te handhaven.

Houd bij je benadering van nieuwkomers voor en na de bijeenkomsten de volgende suggesties in gedachten:

1. Stel je voor aan mensen die je niet herkent en vraag of ze weleens naar een twaalfstappenbijeenkomst zijn geweest.
2. Verzeker nieuwkomers dat ze zich hier veilig kunnen voelen. Leg uit dat we een en ander vertrouwelijk proberen te houden en dat ze zich alleen maar met hun voornaam hoeven voor te stellen. Vertel ze bovendien dat ze niet per se hoeven voor te lezen of te vertellen in bijeenkomsten, maar ook alleen mogen luisteren.
3. Zet nieuwkomers niet onder druk om meer te zeggen dan ze willen. Onthoud dat ze het vaak moeilijk vinden om uit te leggen waarom ze de bijeenkomsten bijwonen.
4. Stel voor dat nieuwkomers letten op de gevoelens die ze met andere deelnemers gemeen hebben. Nieuwkomers zijn eerder geneigd om vaker bijeenkomsten bij te wonen als ze iets gemeen denken te hebben met de mensen die iets over zichzelf vertellen. Leg uit dat onze bijeenkomsten voor mensen met verschillende soorten destructief gedrag zijn, en dat deelnemers daarom niet altijd dezelfde ervaringen hebben. Mensen die destructief gedrag vertonen ervaren echter vaak vergelijkbare emoties, net als mensen wier leven door de keuzes of het gedrag van anderen wordt beïnvloed. Nodig nieuwkomers uit om na de bijeenkomst te blijven als ze vragen hebben.

5. Vertrouw erop dat nieuwkomers het programma zullen begrijpen zonder over elk aspect ervan te horen. Laat nieuwkomers *Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel] of *Spouse and Family Support Guide* [Hulp-gids huwelijkspartners en familieleden] zien en moedig ze aan om zelf een exemplaar aan te schaffen. Leg aan nieuwkomers uit dat ze door naar de Geest te luisteren, bijeenkomsten bij te wonen en de gids te bestuderen, beginselen en gebruiken kunnen gaan begrijpen en toepassen die tot verandering leiden.
6. Stel nieuwkomers aan de gespreksleider voor. Gespreksleiders weten hoe het is om je eerste bijeenkomst bij te wonen. Gespreksleiders zijn een voorbeeld voor de deelnemers en kunnen persoonlijk getuigen dat het programma verandering in hun leven teweeg heeft gebracht.
7. Als er problemen ontstaan door wat een nieuwkomer vertelt, reageer dan zo begripvol mogelijk. Je kunt de meeste problemen en vragen heel goed na de bijeenkomst en niet tijdens de bijeenkomst oppakken. Na verloop van tijd zal de nieuwkomer de etiquette van de bijeenkomst gaan begrijpen.
8. Vertel nieuwkomers die familieleden of dierbaren zijn van mensen die met pornografie of drugs worstelen dat er hulp-groepsbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden zijn.
9. Bedank nieuwkomers na de bijeenkomst voor hun komst.
10. Onthoud dat nieuwkomers de groep tot zegen zijn. Nieuwkomers zorgen voor voortdurende gelegenheden om elkaar te dienen en ondersteunen, en van elkaar te leren.

Steun in herstel

Het belang van steun vinden

De steun van anderen is belangrijk voor ons herstel en onze genezing. Het blijkt vaak van essentieel belang te zijn, dat er in tijden van zwakte iemand voor ons klaarstaat. Ontkenning en isolement zijn basiskenmerken van dwangmatig en verslavend gedrag. Het is makkelijk om in dit gedrag terug te vallen als we de steun en het perspectief van anderen missen. Het is belangrijk dat we zo snel mogelijk in ons herstel worden gesteund.

Als we met anderen verbonden zijn, worden we niet alleen aangemoedigd, maar beseffen we ook dat we als kind van God liefde waardig zijn. Als we anderen om steun vragen, worden wij gezegend, net als de mensen die ons steunen. Als we de twaalf stappen volgen en anderen om steun vragen, kunnen de volgende bronnen ons tot steun zijn:

1. **Onze hemelse Vader, Jezus Christus en de Heilige Geest.** Onze hemelse Vader, Jezus Christus en de Heilige Geest zijn onze grootste bronnen van steun. Verandering is mogelijk dankzij Jezus Christus en zijn verzoening. In het Boek van Mormon zegt de profeet Alma dat Christus 'hun zwakheden op Zich [zal] nemen, opdat zijn binnenste met barmhartigheid zal worden vervuld, naar het vlees, opdat Hij naar het vlees zal weten hoe zijn volk te hulp te komen naargelang hun zwakheden' (Alma 7:12). Als we ons nederig tot onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, wenden, zullen we voelen dat Zij ons helpen en voor ons zorgen. Het is belangrijk om de hulp van de Heiland door zijn verzoening niet over het hoofd te zien. Hij heeft gezegd: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven' (Johannes 14:6). De Heilige Geest kan ons troost, gemoedsrust en geestelijke kracht geven om voorwaarts te blijven gaan.
2. **Familieleden.** Familieleden kunnen een bron van steun zijn, door ons lief te hebben en te

aanvaardden. Ze kunnen ons nog beter steunen door de evangeliebeginselen in de *Spouse and Family Support Guide* [Hulpgids huwelijkspartners en familieleden] toe te passen. Hoewel niet alle familieleden emotioneel in staat zullen zijn om troost te bieden, zijn de familieleden die dat wel kunnen vaak een van de krachtigste bronnen van steun.

3. **Vrienden.** Vrienden kunnen liefde en steun bieden als we met hen over onze moeilijkheden praten, ook als we niet in detail treden. Als onze vrienden moedig genoeg zijn om ons op bepaald gedrag te wijzen waarmee we moeten stoppen, of als ze ons aanmoedigen om hulp te zoeken, kunnen we vooruitgaan in ons herstel. Als we de liefde en steun van vrienden ervaren, kan dat ons helpen inzien hoeveel we waard zijn.
4. **Kerkleiders.** Kerkleiders kunnen essentiële steun in het veranderingsproces bieden. Deze leiders kunnen ons de liefde van de Heiland helpen voelen. Ze kunnen een sleutelrol in onze bekering spelen en ons helpen dwangmatig en verslavend gedrag te veranderen.
5. **Buddy's.** Een buddy is iemand die de twaalf stappen heeft doorlopen en in herstel is. Uit ervaring weten ze hoe ze ons kunnen helpen om de stappen te doorlopen en toe te passen. Ze herkennen vaak oneerlijkheid en zien andere moeilijkheden, zelfs als wij ons die zelf niet bewust zijn. Een buddy helpt ons om ons '[leven] in perspectief te zetten en te vermijden dat we onze verantwoordelijkheid overdrijven of bagatelliseren'. (*Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide*, 29.)
6. **Herstelbijeenkomsten.** Hulpbijeenkomsten zijn een veilige plek waar we aanvaarding, liefde en steun kunnen vinden. In deze bijeenkomsten vertellen we over onze ervaringen, maar ook over ons geloof en onze hoop op herstel door de Heiland Jezus Christus en het toepassen van de twaalf stappen. Als we over onze ervaringen vertellen, kunnen we aan onze veranderingen

werken en hoop krijgen dat herstel en genezing mogelijk zijn.

7. **Psychologische en medische hulpverleners.**

Professionele hulpverleners hebben vaak inzichten en unieke vaardigheden die we nodig hebben om van dwangmatig en verslavend gedrag te herstellen en te genezen. Als we tijdens onze deelname aan het verslavingsherstelprogramma nog steeds worstelen met dwangmatig en verslavend gedrag, kunnen we overwegen om professionele hulp van een psychologische of medische hulpverlener in te schakelen. Kerkleden doen er goed aan om een hulpverlener te kiezen die de evangeliebeginselen respecteert.

Mensen kiezen die je willen steunen

In het verslavingsherstelprogramma van de kerk krijg je geen buddy of ondersteunend netwerk toegewezen. Wanneer en wie we om hulp vragen, is een persoonlijke beslissing. Denk onder gebed na over de mensen om je heen die je het liefst om hulp wilt vragen of die je het meest kunnen helpen. In het algemeen zijn je kansen op herstel groter als je meer mensen hebt die je steunen. Als je hebt besloten wie je in jouw ondersteunend netwerk wilt hebben, kan het confronterend en eng zijn om hen om hulp te vragen. Maar als je het toch doet, kun je verstandig staan hoeveel liefde en aanvaarding je voelt. Hoe meer je met anderen verbonden bent, hoe meer kansen je krijgt om liefde te ontvangen.

Realiseer je wel dat de ondersteuners die je kiest uiterst betrouwbaar moeten zijn. Enkele van de beste mensen die steun kunnen bieden, zijn mensen met wie je nu al verbonden bent (ouders, huwelijkspartner, familie, kerkleiders), mensen die willen dat je succesvol bent, die volledig actief in de kerk zijn, en begrijpen of willen begrijpen wat je precies meemaakt. Iemand die zijn of haar eigen moeilijkheden heeft overwonnen, heeft vaak meer empathie voor de moeilijkheden van anderen.

Mensen met soortgelijke moeilijkheden kunnen zich vaak beter in jouw strijd inleven.

Als je het veranderingsproces begint, kun je lichamelijk, emotioneel en geestelijk kwetsbaar zijn. Pas op dat je geen ongepaste relatie ontwikkelt met een van je ondersteuners.

Een buddy kiezen

Je kunt jouw herstel bevorderen door met een buddy samen te werken. Een buddy kan je steunen in jouw groei en vastberadenheid om jouw moeilijkheden, afhankelijkheid of verslavende gedrag te overwinnen. Op je tocht naar herstel sta je niet alleen; buddy's zijn mensen die 'gewillig [zijn] hen te vertroosten die vertroosting nodig hebben, en [...] als getuige [...] op te treden' (Mosiah 18:9). Overweeg zo spoedig mogelijk of je met een buddy in zee wilt gaan.

Wat is een buddy?

Een buddy is iemand die de twaalf stappen heeft doorlopen en in herstel is. Ze begrijpen misschien specifieke moeilijkheden die herstel in de weg staan, zelfs als jij je dit niet bewust bent. Een buddy helpt je om jouw '[leven] in perspectief te zetten en te vermijden dat [jij je] verantwoordelijkheid overdrijft of bagatelliseert'. (*Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide*, 29.) Een buddy is er niet om je beste vriend of psycholoog te zijn. Het is de rol van de buddy om je te helpen de stappen tot herstel te doorlopen.

Een buddy vinden

In het verslavingsherstelprogramma van de kerk krijg je geen specifieke buddy toegewezen. Ieder lid kan de samenwerking met een buddy benaderen op

een manier die bij zijn of haar persoonlijke beleving, behoeften en persoonlijkheid past.

De samenwerking is een gezamenlijke beslissing van de buddy, de Heer en jou.

Het kan een moeilijke opgave lijken om een buddy te vinden, maar andere mensen kunnen je daarbij helpen. De beste manier om een buddy te vinden, is door herstelbijeenkomsten bij te wonen. Mensen met soortgelijke moeilijkheden kunnen zich vaak beter in jouw strijd inleven. De volgende ideeën kunnen je helpen om een geschikte buddy te kiezen:

1. Streef naar geestelijke leiding van je hemelse Vader, door te bidden en vasten over de vraag wie je buddy kan zijn.
2. Kies iemand die veel tijd aan herstel heeft besteed en de twaalf stappen heeft doorlopen.
3. Luister naar de ervaringen van andere mensen in het herstelprogramma en bedenk met wie je een goede band zou kunnen krijgen.
4. Groepsleiders en gespreksleiders kunnen je aan geschikte en bereidwillige kandidaten voorstellen.
5. Vraag iemand die je geschikt lijkt.
6. Kies een buddy van hetzelfde geslacht (als je geen familie van elkaar bent).
7. Als je het veranderingsproces begint, kun je lichamelijk, emotioneel en geestelijk kwetsbaar zijn. Pas op dat je niet afhankelijk van je buddy wordt.
8. Je kunt iemand vragen om jouw tijdelijke buddy te zijn. Je kunt te allen tijde van buddy veranderen.

Een effectieve buddy zijn

Buddy worden, is een geweldige manier om te dienen, waarbij je vertelt over jouw eigen ervaringen, en het geloof en de hoop die je hebt gevonden door de twaalf stappen van herstel te doorlopen, en door de Heiland Jezus Christus te worden

genezen. Buddy's stellen doordachte vragen, wijzen op hulpmiddelen, helpen iemand praktisch om de stappen te doorlopen, en moedigen iemand aan om de bijeenkomsten bij te wonen. Een buddy begrijpt dat anderen ook een rol in iemands herstel kunnen spelen, en zijn niet beledigd als iemand hulp van anderen zoekt of ervoor kiest om van buddy te wisselen. Hieronder staan enkele beginselen die je helpen om een effectieve buddy te zijn:

1. **Stel God altijd op de eerste plaats.** Denk voortdurend aan God en help de mensen voor wie je buddy bent om op Hem te vertrouwen. Zorg ervoor dat de betrokkene voor wie je buddy bent niet al te veel van je afhankelijk wordt. Jouw taak als buddy is anderen aanmoedigen om zich voor leiding en kracht tot hun hemelse Vader en de Heiland te wenden. Je vertelt degene die je steunt over jouw ervaringen met geloof en hoop. Dat helpt de betrokkene om zich door Gods genade geliefd en gesteund te voelen.
2. **Werk actief aan jouw herstel.** Een buddy moet een aanzienlijke tijd in herstel zijn, voordat hij of zij buddy voor iemand anders kan zijn (doorgaans twaalf maanden of langer) en actief bezig zijn met het toepassen en bestuderen van de beginselen van herstel. Jouw eigen herstel komt mogelijk meer onder druk te staan als je iemand anders steunt. Pas op dat je jouw eigen herstel niet in gevaar brengt door iemand anders als buddy te steunen. Een buddy zorgt goed voor zichzelf en vraagt zo nodig om hulp of steun.
3. **Wees nederig.** In *Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide* staat: 'Dien je anderen, dan blijf je ootmoedig door je op de evangeliebeginselen en methodes te concentreren die je hebt geleerd' (71). Verderop staat: 'Er is in je nieuwe leven geen plaats voor ego of ook maar enig gevoel dat je beter bent dan een ander' (72). Als buddy heb je de taak om anderen met je sterke kanten te steunen en leiden.
4. **Respecteer de keuzevrijheid van anderen en wees geduldig.** Een goede buddy zijn wordt gekenmerkt 'door overreding,

door lankmoedigheid, door mildheid en zachtmoedigheid, en door ongeveinsde liefde; door vriendelijkheid en zuivere kennis' (Leer en Verbonden 121:41–42). Geef geen advies en probeer anderen op geen enkele wijze te veranderen. Help mensen over beginselen en praktische aanpak na te denken. Steun ze vervolgens als ze hun eigen beslissingen nemen. Respecteer hun keuzevrijheid en koester de hoop dat de Heer ze zal helpen als ze zich tot Hem wenden. De persoon die je helpt, is misschien nog niet klaar om een nieuw pad in te slaan. Hij of zij kan ongezond gedrag blijven vertonen, of moeite hebben om de beginselen en aanpak van oprechte verandering toe te passen. Een buddy heeft geduld met mensen op hun tocht naar herstel.

5. **Dien onbaatzuchtig.** Onbaatzuchtig dienen vereist dat we iets geven zonder iets terug te verwachten. Buddy's moeten erg begripvol en bereid zijn om tijd en inspanning te besteden aan de mensen die zij steunen. Streef niet naar lof, bewondering, loyaliteit of andere emotionele beloningen van de mensen die je helpt.
6. **Houd je aan je verplichtingen.** Buddy worden betekent niet dat degene die je steunt onbeperkt over jouw tijd en middelen kan beschikken. Je kunt een voorbeeld zijn door het belang van gezonde grenzen aan te geven en je aan je andere verplichtingen te houden, zoals in je gezin, de kerk, je werk en je eigen vrije tijd. Denk aan de raad die in Mosiah 4:27 wordt gegeven: 'En zie toe dat al deze dingen in wijsheid en ordelijkheid worden gedaan, want het is niet nodig dat iemand harder loopt dan hij kracht heeft.'
7. **Bid veel.** Streef telkens als je buddy bent naar leiding van de Heer om te weten welke beginselen of gebruiken het meeste soelaas bieden voor de behoeften van de persoon. Bid veel over de vraag hoe je anderen kunt dienen, en streef er altijd naar om door de Geest te worden geleid.

8. **Getuig van waarheid.** Je voelt misschien dat je iets over je eigen ervaringen moet vertellen, om anderen te laten weten dat je ze begrijpt. Je kunt ook van de Heiland en zijn genezende macht getuigen. De waarheid dat God een God van wonderen is, is van essentieel belang (zie Moroni 7:29). Je getuigenis geven van zijn barmhartigheid en genade is een van de belangrijkste diensten die je kunt verlenen.
9. **Beschaam nooit iemands vertrouwen.** Als buddy heb je de plicht om de privacy van andere mensen te beschermen. Anonimiteit en vertrouwelijkheid zijn kernbeginselen waardoor je vermogen toeneemt om anderen te steunen en helpen.

Opzet en dialoog herstelbijeenkomsten

Opmerking: de onderstaande tekst in de tekstballonnen geeft aan wat je moet zeggen. Alle andere tekst geeft aan wat je in de bijeenkomst moet doen.

1. Verwelkom de groep: Welkom bij het verslavingsherstelprogramma Genezing door de Heiland van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Mijn collega is ouderling/broeder/zuster [de achternaam van je collega], en wij zijn je groepsleiders.

Doe of zeg het volgende:

Wie is hier voor het eerst? Wij heten jullie welkom in deze bijeenkomst.

- Vraag de deelnemers om zich met alleen hun voornaam voor te stellen.
- Vraag minderjarige aanwezigen om na de bijeenkomst even met je te spreken (zie instructie 14).

Zet alsjeblieft je mobiele telefoon op stil.

- Doe eventuele mededelingen of bekendmakingen.

De herstelgids staat in de app Evangeliebibliotheek of is op store.ChurchofJesusChrist.org te bestellen.

2. Vraag iemand om het openingsgebed uit te spreken.

Wie wil het openingsgebed uitspreken?

3. Lees de doelstellingen voor: ‘De herstelbijeenkomsten van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen helpen mensen die steun bij hun herstel wensen. We helpen ook graag gezinsleden en vrienden die door andermans beslissingen geraakt worden. We zijn een groep broeders en zusters die onze ervaringen, ons geloof en de hoop delen die we opdoen door onze studie en toepassing van de evangeliebeginselen die betrekking op de twaalf stappen tot herstel hebben. Onze bijeenkomsten bieden een veilige omgeving voor openhartigheid, omdat we de beginselen van vertrouwelijkheid en anonimiteit hoog in het vaandel dragen, en we met gepast gedrag en taalgebruik de Geest uitnodigen. Doen we deze twaalf stappen, dan hopen we door Jezus Christus en zijn verzoening kracht te krijgen om onze moeilijkheden te overwinnen en de zegeningen van het evangelie in grotere mate te ontvangen.’

Als iemand zelfmoordgedachten heeft, neem dan contact op met 113.nl (NL) (bel 0800-0113) of zelfmoord1813.be (BE) (bel 1813).

4. Introduceer de twaalf stappen: We gaan nu om de beurt de twaalf stappen voorlezen op pagina (paginanummer) van de gids (*Healing through the Savior: 12-Step Recovery Guide* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel]). We vragen iedereen die dat wil om een stap voor te lezen. Je mag gerust je beurt voorbij laten gaan als je liever alleen luistert.

5. Introduceer studie van de stappen: We behandelen elke week een andere stap tot herstel. Deze week lezen we over stap [nummer], te beginnen op pagina [nummer] van *Healing through the Savior: 12-Step Recovery* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel]. We gaan het rijtje af, en ieder die dat wil, leest één of twee alinea's voor. Je mag gerust overslaan

als je liever alleen luistert. *[Zeg de volgende zin alleen als die op de groep van toepassing is.]* We hebben een extra exemplaar van de gids bij de hand voor wie er geen bij zich heeft. *[Ga daarna verder met de volgende zin.]*

6. Introduceer de actiestappen: Deze twaalf stappen vormen een actieprogramma. Onder 'Actiestappen' leren we met welke evangeliestappen we tot Christus komen en kracht krijgen. *[Laat de volgende deelnemer op de voorlees- en vertellijst de tekst onder 'Actiestappen' voorlezen, en iedere volgende deelnemer die daartoe bereid is een of twee alinea's voorlezen tot het einde van dit onderdeel is bereikt.]*

7. Stel de gespreksleider voor: We geven nu de tijd aan onze gespreksleider, [voornaam van gespreksleider], die het vertelgedeelte van deze bijeenkomst zal leiden.

8. De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf (beperk dit tot 5 minuten): Hallo, ik ben [jouw voornaam]. *[Vertel zo mogelijk over positieve ervaringen met betrekking tot de stap van deze week en getuig van de Heiland.]*

9. Introduceer het vertelgedeelte: *[Gebruik de eerste zin alleen als die van toepassing is.]* Ik wil iedereen welkom heten die er na het begin van de bijeenkomst nog bij is gekomen. We beginnen nu met het vertelgedeelte. Vertel over je eigen ervaring met betrekking tot je herstel, de stap die we deze week bespreken of de stap waar je momenteel aan werkt. Vertel vooral over de oplossing, niet het probleem. Vermeld geen ongepaste details over je zelfvernietigende gedrag. Bedenk dat iemand onderbreken of op zijn of haar opmerkingen ingaan niet gepast is. Je mag ook gerust je beurt overslaan als je liever alleen luistert.

Vertrouwelijkheid en anonimiteit nodigen openhartigheid uit, en bieden een veilige gelegenheid om over jezelf te vertellen. Daarom geldt: 'Wat je hier ziet en hoort, laat dat hier achter als je vertrekt.' In verband met de anonimiteit vragen we om je alleen met je voornaam voor te stellen.

We besluiten het vertelgedeelte 5 minuten voor het eind van de bijeenkomst, om [afgesproken tijd]. Daarna doet ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders] het slotwoord. De tijd is nu aan jullie, om over je ervaringen van geloof en hoop te vertellen. Neem 3 tot 5 minuten spreektijd. Ik geef een seintje *[klop drie keer]* als je spreektijd helemaal voorbij is. In deze bijeenkomst gaan we *[het rijtje af, of van vrijwilliger naar vrijwilliger]*. Wie wil er beginnen?

10. Beshuit het vertelgedeelte: Hartelijk dank voor jullie deelname. We dragen de tijd nu weer over aan ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders].

11. Lees het volgende voor: Stel je zo nodig opnieuw voor (bijvoorbeeld als er mensen later zijn binnengekomen die je wellicht niet kennen).

Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Bedenk alsjeblieft dat wat hier verteld is, vertrouwelijk is. Sommige meningen die tijdens de bijeenkomst zijn gedeeld, vertegenwoordigen wellicht niet de geloofsovertuigingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We moedigen je aan om je eigen exemplaar van de gids te hebben, zodat je tijdens bijeenkomsten notities kunt maken. We bevelen ook aan om tussen de bijeenkomsten door aan de hand van de onderdelen 'Actiestappen' en 'Studie en begrip' voort te borduren op wat je in deze bijeenkomst hebt gehoord en meegemaakt. We weten dat een goede band met anderen essentieel is om te veranderen. We moedigen je dan ook

aan de documenten 'Steun in herstel' en 'Een buddy kiezen' (verkrijgbaar bij de groepsleiders) als richtlijn te gebruiken om kracht en steun bij anderen te zoeken. Nogmaals dank voor jullie deelname. Je aanwezigheid hier geeft aan dat je nederig bent en geloof hebt, en biedt ook hoop aan iedereen die er vandaag was. Wie wil na mijn slotwoord het slotgebed uitspreken?

12. Slotwoord van de groepsleider (beperk dit tot 5 minuten): Concentreer je in je slotwoord op de beginselen, de hulpmiddelen tot verandering en je getuigenis van de Heiland. Eindig vroeg genoeg om de bijeenkomst op tijd af te sluiten.

13. Vraag iemand om het slotgebed uit te spreken.

14. Geef na de bijeenkomst het volgende te kennen aan eventuele minderjarige deelnemers. We zijn dankbaar dat je actief je best doet om met je moeilijkheden om te gaan. Daar spreekt je verlangen uit om naar de wil van de Heer te gaan leven. We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar en ouder zijn. We sporen je aan om met je ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er voor je zijn. Als je verdere uitleg wilt, kun je contact opnemen met [contactpersoon Gezinsondersteunende diensten] via [telefoonnummer]. *[Als de minderjarige toch naar de bijeenkomsten blijft komen, herinner hem of haar dan niet aan het bovenstaande. Onderneem geen verdere stappen.]*

Opzet en dialoog online herstelbijeenkomsten

Opmerking: de onderstaande tekst in de tekstballonnen geeft aan wat je moet zeggen. Alle andere tekst geeft aan wat je in de bijeenkomst moet doen.

1. Verwelkom de groep: Welkom bij het verslavingsherstelprogramma Genezing door de Heiland van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Mijn collega is ouderling/broeder/zuster [de achternaam van je collega], en wij zijn je groepsleiders.

Doe of zeg het volgende:

- Online bijeenkomsten zijn voor meer mensen toegankelijk en bieden een mate van anonimiteit die in een bijeenkomst op locatie niet mogelijk is.
- Zie erop toe dat je op een afgezonderde plek zit waar niemand kan meeluisteren en waar je niet afgeleid of onderbroken kunt worden. Als je even weg moet, verlaat de bijeenkomst dan en sluit later opnieuw aan.
- Als je dat wilt, mag je je camera aanzetten. Dit bevordert de band en steun onder de deelnemers. Je mag echter ook deelnemen met je camera uit.
- Dit is een vertrouwelijke bijeenkomst. Het is niet toegestaan om deze bijeenkomst op te nemen. Stel alsjeblieft alles in het werk om deze bijeenkomsten voor alle deelnemers veilig en vertrouwelijk te houden. Helaas kan Gezinsondersteunende diensten de vertrouwelijkheid niet garanderen.
- We heten nieuwe deelnemers van harte welkom in deze bijeenkomst.

- Vraag minderjarige aanwezigen om na de bijeenkomst even met je te spreken (zie instructie 14).
- Doe eventuele mededelingen of bekendmakingen.

2. Vraag iemand om het openingsgebed uit te spreken.

Wie wil het openingsgebed uitspreken?

3. Lees de doelstellingen voor: ‘De herstelbijeenkomsten van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen helpen mensen die steun bij hun herstel wensen. We helpen ook graag gezinsleden en vrienden die door andermans beslissingen geraakt worden. We zijn een groep broeders en zusters die onze ervaringen, ons geloof en de hoop delen die we opdoen door onze studie en toepassing van de evangeliebeginselen die betrekking op de twaalf stappen tot herstel hebben. Onze bijeenkomsten bieden een veilige omgeving voor openhartigheid, omdat we de beginselen van vertrouwelijkheid en anonimiteit hoog in het vaandel dragen, en we met gepast gedrag en taalgebruik de Geest uitnodigen. Doen we deze twaalf stappen, dan hopen we door Jezus Christus en zijn verzoening kracht te krijgen om onze moeilijkheden te overwinnen en de zegeningen van het evangelie in grotere mate te ontvangen.’

Als iemand zelfmoordgedachten heeft, neem dan contact op met 113.nl (NL) (bel 0800-0113) of zelfmoord1813.be (BE) (bel 1813).

4. Introduceer de twaalf stappen: We gaan nu om de beurt de twaalf stappen voorlezen op pagina [paginanummer] van de gids. We vragen iedereen die dat wil om een stap voor te lezen. Je mag gerust je beurt voorbij laten gaan als je liever alleen luistert. Ik zal de leesvolgorde in de chat plaatsen.

5. Introduceer studie van de stappen: *[Gebruik de volgende twee zinnen alleen als er na het begin van de bijeenkomst nog iemand bij is gekomen.]* Voordat we de twaalf stappen lezen – is er iemand bijgekomen die ook wat wil voorlezen? Als je alleen wilt luisteren, is dat ook goed. *[Als niemand er later bijgekomen is, begin dan met de volgende zin.]* We behandelen elke week een andere stap. Deze week lezen we over stap [nummer], te beginnen op pagina [nummer] van *Healing through the Savior: 12-Step Recovery* [Genezing door de Heiland: twaalfstappengids naar herstel]. Ieder die dat wil, leest één of twee alinea's voor. Noem alsjeblieft je naam voordat je iets voorleest, en zeg 'Volgende' als je klaar bent. Je kunt er ook voor kiezen om alleen te luisteren.

6. Introduceer de actiestappen: Deze twaalf stappen vormen een actieprogramma. Onder 'Actiestappen' leren we met welke evangeliestappen we tot Christus komen en kracht krijgen. *Laat de volgende deelnemer op de voorlees- en vertellijst de tekst onder 'Actiestappen' voorlezen, en iedere volgende deelnemer die daartoe bereid is een of twee alinea's voorlezen, tot het einde van dit onderdeel is bereikt.]*

7. Stel de gespreksleider voor: We geven nu de tijd aan onze gespreksleider, [voornaam van gespreksleider], die het vertelgedeelte van deze bijeenkomst zal leiden.

8. De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf (beperk dit tot 5 minuten): Hallo, ik ben [jouw voornaam]. *[Vertel zo mogelijk over positieve ervaringen met betrekking tot de stap van deze week en getuig van de Heiland.]*

9. Introduceer het vertelgedeelte:

- *[Gebruik de volgende zin alleen als er sinds de studie van de stappen nog iemand bij is gekomen.]* Ik wil

iedereen welkom heten die er net bij is gekomen. *[Ga dan verder met de volgende zin.]* We beginnen nu met het vertelgedeelte. Vertel over je eigen ervaring met betrekking tot je herstel, de stap die we deze week bespreken of de stap waar je momenteel aan werkt. Vertel vooral over de oplossing, niet het probleem. Vermeld geen on gepaste details over je zelfvernietigende gedrag. Bedenk dat iemand onderbreken of op zijn of haar opmerkingen ingaan niet gepast is. Je mag ook gerust je beurt overslaan als je liever alleen luistert.

- Vertrouwelijkheid en anonimiteit nodigen openhartigheid uit, en bieden een veilige gelegenheid om over jezelf te vertellen. Daarom geldt: 'Wat je hier ziet en hoort, laat dat hier achter als je vertrekt.' In verband met de anonimiteit vragen we om je alleen met je voornaam voor te stellen.
- We besluiten het vertelgedeelte 5 minuten voor het eind van de bijeenkomst, om [afgesproken tijd]. Daarna doet ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders] het slotwoord. De tijd is nu aan jullie, om over je ervaringen van geloof en hoop te vertellen. Neem 3 tot 5 minuten spreektijd. Ik geef een seintje *[klop drie keer]* als je spreektijd helemaal voorbij is. In deze bijeenkomst gaan we de lijst met deelnemers af. *[Begin met de deelnemer die op je voorlees- en vertellijst na de gespreksleider komt.]*

10. Beshuit het vertelgedeelte: *[Stel de volgende vraag 5 minuten voor het einde van het vertelgedeelte, of als er een lange stilte valt.]* Voordat we de tijd weer aan onze groepsleider geven: is er iemand die geen kans heeft gekregen om iets te zeggen? *[Laat iedereen die dat wil wat vertellen, maar houd je aan het toegestane tijdsbestek voor het vertelgedeelte.]* Hartelijk dank voor jullie deelname. We dragen de tijd nu weer over aan ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders].

11. Lees het volgende voor: *[Stel je zo nodig opnieuw voor als er mensen later bij zijn gekomen die je wellicht niet kennen].* Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Bedenk alsjeblieft dat wat hier verteld is, vertrouwelijk is. Sommige meningen die tijdens de bijeenkomst zijn gedeeld, vertegenwoordigen wellicht niet de geloofsovertuigingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We moedigen je aan om je eigen exemplaar van de gids te hebben, zodat je tijdens bijeenkomsten notities kunt maken. We bevelen ook aan om tussen de bijeenkomsten door aan de hand van de onderdelen 'Actiestappen' en 'Studie en begrip' voort te borduren op wat je in deze bijeenkomst hebt gehoord en meegemaakt. We weten dat een goede band met anderen essentieel is om te veranderen. We moedigen je dan ook aan de documenten 'Steun in herstel' en 'Een buddy kiezen' (verkrijgbaar bij de groepsleiders) als richtlijn te gebruiken om kracht en steun bij anderen te zoeken. Nogmaals dank voor jullie deelname. Je aanwezigheid hier geeft aan dat je nederig bent en geloof hebt, en biedt ook hoop aan iedereen die er vandaag was. Wie wil na mijn slotwoord het slotgebed uitspreken?

12. Slotwoord van de groepsleider (beperk dit tot 5 minuten): Concentreer je in je slotwoord op de beginselen, de hulpmiddelen tot verandering en je getuigenis van de Heiland. Eindig vroeg genoeg om de bijeenkomst op tijd af te sluiten.

13. Vraag iemand om het slotgebed uit te spreken.

14. Geef na de bijeenkomst het volgende te kennen aan eventuele minderjarige deelnemers. We zijn dankbaar dat je actief je best doet om met je moeilijkheden om te gaan. Daar spreekt je verlangen uit om naar de wil van de Heer te gaan leven. We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar en ouder zijn. We sporen je aan om met je ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er voor je zijn. Als je verdere uitleg wilt, kun je contact opnemen met [contactpersoon Gezinsondersteunende diensten] via [telefoonnummer]. *[Als de minderjarige toch naar de bijeenkomsten blijft komen, herinner hem of haar dan niet aan het bovenstaande. Onderneem geen verdere stappen.]*

Opzet en dialoog hulp-groepsbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden

Opmerking: de onderstaande tekst in de tekstballonnen geeft aan wat je moet zeggen. Alle andere tekst geeft aan wat je in de bijeenkomst moet doen.

1. Verwelkom de groep: Welkom bij Genezing door de Heiland voor huwelijkspartners en familieleden, een hulpgroepsbijeenkomst van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Mijn collega is ouderling/broeder/zuster [de achternaam van je collega], en wij zijn je groepsleiders.

Doe of zeg het volgende:

- Wie is er voor het eerst? Wij heten jullie welkom in deze bijeenkomst.
- Vraag de deelnemers om zich met alleen hun voornaam voor te stellen.
- Vraag minderjarige aanwezigen om na de bijeenkomst even met je te spreken (zie instructie 13).
- Zet alsjeblieft je mobiele telefoon uit.
- Doe eventuele mededelingen of bekendmakingen.

2. Vraag iemand voor het openingsgebed.
Wie wil het openingsgebed uitspreken?

3. Lees de doelstellingen voor: ‘De hulpbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen helpen mensen wier dierbaren in verslavend of dwangmatig gedrag verstrikt zijn geraakt. We zijn een groep broeders en zusters die onze ervaringen, ons geloof en de hoop delen die we opdoen door onze studie en toepassing van de evangeliebeginselen in de *Spouse and Family Support Guide* [Hulp gids huwelijkspartners en familieleden]. Onze bijeenkomsten bieden een veilige omgeving voor openhartigheid, omdat wij ons aan de beginselen van vertrouwelijkheid en anonimiteit houden. Met gepast gedrag en taalgebruik nodigen we de Geest uit. Passen we evangeliebeginselen toe, dan hopen we door de verzoening van Jezus Christus en zijn verzoening de kracht te krijgen om hoop en begrip, en alle zegeningen van het evangelie, te ontvangen.’

4. Introduceer het voorlees- en besprekingsgedeelte van de bijeenkomst: We behandelen elke week een ander beginsel. We doen de ronde, en ieder die dat wil, kan een alinea voorlezen. Je mag gerust je beurt voorbij laten gaan als je liever alleen luistert. [*Zeg de volgende zin alleen als die op de groep van toepassing is.*] We hebben extra exemplaren van de gids voor deze bijeenkomst voor wie die niet bij zich heeft. [*Ga daarna verder met de volgende zin.*] Let tijdens het lezen op gedachten en gevoelens die je aanspreken. Bovendien bespreken we aan het eind van elke voorleesbeurt wat we gelezen hebben. Denk eraan om je hand op te steken als je iets wilt zeggen, zodat we niet door elkaar praten. We ronden het voorlezen en bespreken om [afgesproken tijd] af, zodat we tijd voor het vertelgedeelte overhouden. Wie wil er beginnen met voorlezen?

5. Houd bij het leiden van het gesprek de volgende instructies in gedachten:

- Bespreek na elke voorleesbeurt de vragen.
- Laat de deelnemers elkaars vragen beantwoorden.
- Herinner de deelnemers eraan om zich op de evangeliebeginselen te concentreren.
- Laat de bespreking niet door één deelnemer overheersen.
- Probeer al het materiaal over het beginsel te lezen en bespreken, tenzij de Geest iets anders ingeeft of er niet genoeg tijd is.
- Rond tijdig af zodat er genoeg tijd voor het vertelgedeelte overblijft.

6. Stel de gespreksleider voor: We geven nu de tijd aan onze gespreksleider, [voornaam van gespreksleider], die het vertelgedeelte van deze bijeenkomst zal leiden.

7. De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf (beperk dit tot 5 minuten): Hallo, ik ben [jouw voornaam]. [Vertel zo mogelijk over positieve ervaringen met betrekking tot het beginsel van deze week en getuig van de Heiland.]

8. Introduceer het vertelgedeelte:

- [Gebruik de volgende zin alleen als die van toepassing is.] Ik wil iedereen welkom heten die er na het begin van de bijeenkomst nog bij is gekomen. We beginnen nu met het vertelgedeelte. We nodigen je uit om over je eigen ervaringen met de toepassing van evangeliebeginselen te vertellen. Probeer vooral te vertellen hoe de toegepaste beginselen je emotionele groei hebben bevorderd. Vermeld geen ongepaste details over de keuzes en het gedrag van je dierbare. Bedenk dat iemand onderbreken of op zijn of haar opmerkingen ingaan niet gepast is.

Je mag ook gerust je beurt overslaan als je liever alleen luistert.

- Vertrouwelijkheid en anonimiteit nodigen openhartigheid uit, en bieden een veilige gelegenheid om over jezelf te vertellen. In verband met de anonimiteit nodigen we je uit om je alleen met je voornaam voor te stellen.
- We besluiten het vertelgedeelte 5 minuten voor het eind van de bijeenkomst, om [afgesproken tijd]. De tijd is nu aan jullie, om over je ervaringen van geloof en hoop te vertellen. Neem 3 tot 5 minuten spreektijd. Ik geef een seintje [klop drie keer] als je spreektijd helemaal voorbij is. In deze bijeenkomst gaan we [het rijtje af, of van vrijwilliger naar vrijwilliger]. Wie wil er beginnen?

9. Beshuit het vertelgedeelte: Hartelijk dank voor jullie deelname. We dragen de tijd nu weer over aan ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders].

10. Sluit de bijeenkomst hiermee af: [Stel je zo nodig opnieuw voor als er mensen later bij zijn gekomen die je wellicht niet kennen]. Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Bedenk alsjeblieft dat wat hier verteld is, vertrouwelijk is. Sommige meningen die tijdens de bijeenkomst zijn gedeeld, vertegenwoordigen wellicht niet de geloofsovertuigingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We bevelen ook aan om na de bijeenkomst de onderdelen over evangeliestudie en persoonlijke studie en toepassing te gebruiken om verder te bouwen op wat je in deze bijeenkomst hebt gehoord en meegemaakt. Nogmaals dank voor jullie deelname.

11. Slotwoord van de groepsleider (beperk dit tot 5 minuten): Concentreer je in je slotwoord op de beginselen en je getuigenis van de Heiland. Eindig vroeg genoeg om de bijeenkomst op tijd af te sluiten.

12. Vraag iemand om het slotgebed uit te spreken.

13. Geef na de bijeenkomst het volgende te kennen aan eventuele minderjarige deelnemers. We zijn dankbaar dat je actief je best doet om met je moeilijkheden om te gaan. Daar spreekt je verlangen uit om naar de wil van de Heer te gaan leven. We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar en ouder zijn. We sporen je aan om met je ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er voor je zijn. Als je verdere uitleg wilt, kun je contact opnemen met [contactpersoon Gezinsondersteunende diensten] via [telefoonnummer]. *[Als de minderjarige toch naar de bijeenkomsten blijft komen, herinner hem of haar dan niet aan het bovenstaande. Onderneem geen verdere stappen.]*

Opzet en dialoog online hulpgroeps- bijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden

Opmerking: de onderstaande tekst in de tekstballonnen geeft aan wat je moet zeggen. Alle andere tekst geeft aan wat je in de bijeenkomst moet doen.

1. *Verwelkom de groep:* Welkom bij Genezing door de Heiland voor huwelijkspartners en familieleden, een hulpgroepsbijeenkomst van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Mijn collega is ouderling/broeder/zuster [de achternaam van je collega], en wij zijn je groepsleiders.

Doe of zeg het volgende:

- Online bijeenkomsten zijn voor meer mensen toegankelijk en bieden een mate van anonimiteit die in een bijeenkomst op locatie niet mogelijk is.
- Zie erop toe dat je op een afgezonderde plek zit waar niemand kan meeluisteren en waar je niet afgeleid of onderbroken kunt worden. Als je even weg moet, verlaat de bijeenkomst dan en sluit later opnieuw aan.
- Als je dat wilt, mag je je camera aanzetten. Dit bevordert de band en steun onder de deelnemers. Je mag echter ook deelnemen met je camera uit.
- Dit is een vertrouwelijke bijeenkomst. Het is niet toegestaan om deze bijeenkomst op te nemen. Stel alsjeblieft alles in het werk om deze bijeenkomsten voor alle deelnemers veilig en vertrouwelijk te houden. Helaas

kan Gezinsondersteunende diensten de vertrouwelijkheid niet garanderen.

- We heten nieuwe deelnemers van harte welkom in deze bijeenkomst.
- Vraag minderjarige aanwezigen om na de bijeenkomst even met je te spreken (zie instructie 13).
- Doe eventuele mededelingen of bekendmakingen.

2. *Vraag iemand voor het openingsgebed.*
Wie wil het openingsgebed uitspreken?

3. *Lees de doelstellingen voor:* ‘De hulpbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen helpen mensen wier dierbaren in pornografie of medicijnen- of drugsmisbruik verstrikt zijn geraakt. We zijn een groep broeders en zusters die onze ervaringen, ons geloof en de hoop delen die we opdoen door onze studie en toepassing van de evangeliebeginselen in de *Spouse and Family Support Guide* [Hulpgids huwelijkspartners en familieleden]. Onze bijeenkomsten bieden een veilige omgeving voor openhartigheid, omdat wij ons aan de beginselen van vertrouwelijkheid en anonimiteit houden. Met gepast gedrag en taalgebruik nodigen we de Geest uit. Passen we evangeliebeginselen toe, dan hopen we door de verzoening van Jezus Christus en zijn verzoening de kracht te krijgen om hoop en begrip, en alle zegeningen van het evangelie, te ontvangen.’

4. *Introduceer het voorlees- en besprekingsgedeelte van de bijeenkomst:* We behandelen elke week een ander beginsel. [Gebruik de volgende twee zinnen alleen als er na het begin van de bijeenkomst nog iemand bij is gekomen.] Voordat we beginnen met lezen – is er iemand bijgekomen die ook wat wil voorlezen? Als je alleen wilt luisteren, is dat ook goed. [Als niemand er later bijgekomen is,

begin dan met de volgende zin.] Iedereen mag één of twee alinea's voorlezen. Noem alsjeblieft je naam voordat je iets voorleest, en zeg 'Volgende' als je klaar bent. Je kunt er ook voor kiezen om alleen te luisteren. Let tijdens het lezen op gedachten, gevoelens en ervaringen die je gemeen hebt met degenen die deze beginselen hebben gevolgd. We bespreken aan het eind van elke voorleesbeurt wat we gelezen hebben. Vergeet niet om je naam te noemen voordat je iets vertelt, zodat we weten wie er spreekt. We ronden het voorlezen en bespreken om [afgesproken tijd] af, zodat we tijd voor het vertelgedeelte overhouden. Wil [de persoon die als eerste op de deelnemerslijst staat] beginnen met voorlezen?

5. Houd bij het leiden van het gesprek de volgende instructies in gedachten:

- Bespreek na elke voorleesbeurt de vragen.
- Laat de deelnemers elkaars vragen beantwoorden.
- Herinner de deelnemers eraan om zich op de evangeliebeginselen te concentreren.
- Laat de bespreking niet door één deelnemer overheersen.
- Probeer al het materiaal over het beginsel te lezen en bespreken, tenzij de Geest iets anders ingeeft of er niet genoeg tijd is.
- Rond tijdig af zodat er genoeg tijd voor het vertelgedeelte overblijft.

6. Stel de gespreksleider voor: We geven nu de tijd aan onze gespreksleider, [voornaam van gespreksleider], die het vertelgedeelte van deze bijeenkomst zal leiden.

7. De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf (beperk dit tot 5 minuten): Hallo, ik ben [jouw voornaam]. [Vertel zo mogelijk over positieve ervaringen met betrekking tot het beginsel van deze week en getuig van de Heiland.]

8. Introduceer het vertelgedeelte:

- *[Gebruik de volgende zin alleen als die van toepassing is.]* Ik wil iedereen welkom heten die er na het begin van de bijeenkomst nog bij is gekomen. We beginnen nu met het vertelgedeelte. We nodigen je uit om over je eigen ervaringen met de toepassing van evangeliebeginselen te vertellen. Probeer vooral te vertellen hoe de toegepaste beginselen je emotionele groei hebben bevorderd. Vermeld geen ongepaste details over de keuzes en het gedrag van je dierbare. Bedenk dat iemand onderbreken of op zijn of haar opmerkingen ingaan niet gepast is. Je mag ook gerust je beurt overslaan als je liever alleen luistert.
- Vertrouwelijkheid en anonimiteit nodigen openhartigheid uit, en bieden een veilige gelegenheid om over jezelf te vertellen. In verband met de anonimiteit nodigen we je uit om je alleen met je voornaam voor te stellen.
- We besluiten het vertelgedeelte 5 minuten voor het eind van de bijeenkomst, om [afgesproken tijd]. De tijd is nu aan jullie, om over je ervaringen van geloof en hoop te vertellen. Neem 3 tot 5 minuten spreektijd. Ik geef een seintje *[klop drie keer]* als je spreektijd helemaal voorbij is. In deze bijeenkomst gaan we de lijst voorlezers af. *[Begin met de deelnemer die op je voorlees- en vertellijst na de gespreksleider komt.]*

9. Besluit het vertelgedeelte: Hartelijk dank voor jullie deelname. We dragen de tijd nu weer over aan ouderling/broeder/zuster [naam van een van de groepsleiders].

10. Sluit de bijeenkomst hiermee af: *[Stel je zo nodig opnieuw voor als er mensen later bij zijn gekomen die je wellicht niet kennen.)]* Ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Bedenk alsjeblieft dat wat hier verteld is, vertrouwelijk is. Sommige meningen die tijdens de bijeenkomst zijn gedeeld, vertegenwoordigen wellicht niet

de geloofsovertuigingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We bevelen ook aan om na de bijeenkomst de onderdelen over evangeliestudie en persoonlijke studie en toepassing te gebruiken om verder te bouwen op wat je in deze bijeenkomst hebt gehoord en meegemaakt. Nogmaals dank voor jullie deelname.

11. Slotwoord van de groepsleider (beperk dit tot 5 minuten): Concentreer je in je slotwoord op de beginselen en je getuigenis van de Heiland. Eindig vroeg genoeg om de bijeenkomst op tijd af te sluiten.

12. Vraag iemand om het slotgebed uit te spreken.

13. Geef na de bijeenkomst het volgende te kennen aan eventuele minderjarige deelnemers. We zijn dankbaar dat je actief je best doet om met je moeilijkheden om te gaan. Daar spreekt je verlangen uit om naar de wil van de Heer te gaan leven. We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar en ouder zijn. We sporen je aan om met je ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er voor je zijn. Als je verdere uitleg wilt, kun je contact opnemen met [contactpersoon Gezinsondersteunende diensten] via [telefoonnummer]. *[Als de minderjarige toch naar de bijeenkomsten blijft komen, herinner hem of haar dan niet aan het bovenstaande. Onderneem geen verdere stappen.]*

Instructiepunten voor herstelbijeenkomsten

In de volgende paragrafen worden belangrijke punten behandeld die de groepsleiders als richtlijn voor herstelbijeenkomsten en hulpbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden dienen te nemen. Hierna volgt een apart document met instructies voor online hulpbijeenkomsten.

Vorbereiding op de bijeenkomst

- Bereid je geestelijk voor. Lees de stap die aan de beurt is en bedenk hoe je die zelf toepast.

Fysieke bijeenkomsten

- Lees het document 'Opzet en dialoog bijeenkomst' en stel je op de hoogte van de procedures voor de bijeenkomst.
- Kom ten minste een kwartier eerder om de ruimte klaar te maken en mensen die vroeg komen te begroeten.

Online bijeenkomsten

- Lees het document 'Opzet en dialoog online bijeenkomst' en stel je op de hoogte van de procedures voor de bijeenkomst.
- Voor online bijeenkomsten moet Zoom worden gebruikt (ChurchofJesusChrist.zoom.us). Deelnemers kunnen inbellen; Zoom heeft wereldwijd gratis en plaatselijke telefoonnummers. Alleen de Zoomaccounts van het verslavingsherstelprogramma mogen voor de bijeenkomst worden gebruikt. Gebruik geen privé-, ring- of wijkaccounts.
- Groepsleiders van online bijeenkomsten moeten voor elke bijeenkomst vanaf een computer op Zoom inloggen. Zo kun je zien hoeveel deelnemers bij de bijeenkomst aanwezig zijn en kun je ook iemand muten die lawaai maakt of de

orde verstoort. Om iemand te muten, klik je op de knop Mute naast de naam van die persoon in de tab Participants aan de rechterkant van het scherm. Je kunt ook op 'Mute All' klikken onder de tab Participants bovenaan het scherm, of op Alt + M drukken om alle deelnemers te muten. Als host van de vergadering kun je alle deelnemers die storend zijn verwijderen.

- Log 10 minuten voor de bijeenkomst begint in. Als deelnemers in de vergadering verschijnen, begroet je ze met: 'Hallo, ik ben ouderling/broeder/zuster [jouw achternaam]. Als je wilt helpen met het voorlezen van de stap [of het beginsel], of als je iets wilt vertellen, zeg dan eerst je voornaam. Je kunt er ook voor kiezen om alleen te luisteren.' Als een deelnemer niet reageert met zijn of haar naam, herhaal de begroeting dan niet. Respecteer de wens van de persoon om anoniem te blijven. Als je de presentie van die persoon noteert, vermeld dan 'deelnemer luistert alleen'. Herhaal de begroeting voor iemand die naderhand in de vergadering komt.
- Maak een lijst van mensen die bereid zijn om voor te lezen. Deze lijst wordt in het voorlees- en vertelgedeelte gebruikt.
- Zet bij het maken van de voorlees- en vertellijst de groepsleiders bovenaan, gevolgd door de gespreksleider. (Als er geen gespreksleider aanwezig is, vraag je een ervaren deelnemer om tijdens dat deel van de bijeenkomst als eerste iets te vertellen. Deze persoon komt na de groepsleider op de voorlees- en vertellijst. Zie het instructiepunt 'Stel de gespreksleider voor' hieronder voor meer informatie.) Voeg de andere deelnemers aan de lijst toe op de volgorde waarin ze binnenkomen.
- Lees voordat de bijeenkomst begint de namen op de voorlees- en vertellijst hardop voor aan alle deelnemers of post deze in de chat (host kan dit inschakelen). Noem de deelnemers die alleen luisteren niet.

Verwelkom de groep

- Begroet de deelnemers bij binnenkomst hartelijk. Als er nieuwkomers zijn, stel je dan voor, vraag naar hun voornaam en bedank ze voor hun komst.
- Vraag minderjarige aanwezigen om na de bijeenkomst even met je te spreken.
- Begin op tijd met de bijeenkomst.
- Volg tijdens de bijeenkomst het document 'Opzet en dialoog bijeenkomst' of 'Opzet en dialoog bel- of videobijeenkomst'.
- Als er nieuwkomers zijn, heet die dan welkom en vraag ze om zich met hun voornaam voor te stellen.
- Doe mededelingen of bekendmakingen over bijvoorbeeld wijzigingen in bijeenkomsten, nieuwe bijeenkomsten en devotionals.

Vraag iemand voor het openingsgebed

- Vraag of iemand bereid is om het openingsgebed uit te spreken. Wacht na het vragen om een vrijwilliger even voordat je iemand aanwijst.

Lees de doelstellingen voor

- Lees de doelstellingen letterlijk voor.

Introduceer de twaalf stappen, de studie van de stappen en de actiestappen (hulpbijeenkomsten pornografie- en drugsgebruik)

- Schep een sfeer van aanvaarding waarin de deelnemers het gevoel krijgen dat ze ervoor mogen kiezen om wel of niet voor te lezen. Door voor te lezen, kunnen de deelnemers een bijdrage aan de bijeenkomst leveren. Sommigen voelen zich echter niet op hun gemak als ze in het openbaar moeten voorlezen of willen liever alleen luisteren.
- Als je fysiek bijeenkomt, zet dan op alle uitleenexemplaren van de gids: 'Groepsexemplaar – graag inleveren'.

- Tijdens online bijeenkomsten kun je tijdens het voorlezen van de twaalf stappen of tekst uit de gids je scherm delen.
- Gebruik bij het toespreken van de groep 'ik' of 'wij' in plaats van 'jij' of 'jullie'.
- Als de groep bij 'Actiestappen' komt, stop dan en lees de tekst voor na 'Introduceer de actiestappen' in het document over de dialoog en de opzet. Laat vervolgens de deelnemers de actiestappen voorlezen.

Introduceer het voorlees- en besprekingsgedeelte van de bijeenkomst (hulpbijeenkomsten voor huwelijkspartners en familieleden)

- Schep een sfeer van aanvaarding waarin de deelnemers het gevoel krijgen dat ze ervoor mogen kiezen om wel of niet voor te lezen. Door voor te lezen, kunnen de deelnemers een bijdrage aan de bijeenkomst leveren. Sommigen voelen zich echter niet op hun gemak als ze in het openbaar moeten voorlezen of willen liever alleen luisteren.
- Zet op alle uitleenexemplaren van de gids: 'Groepsexemplaar – graag inleveren'.
- Gebruik bij het toespreken van de groep 'ik' of 'wij' in plaats van 'jij' of 'jullie'.

Stel de gespreksleider voor

- Als er geen gespreksleider is, slaat de groepsleider de dialoog 'Stel de gespreksleider voor' en 'De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf' over, en gaat hij of zij door naar 'Introduceer het vertelgedeelte'. De groepsleider vraagt dan iemand met ervaring met de stap of het beginsel dat wordt bestudeerd om als eerste te vertellen. Als je een online bijeenkomst houdt, komt deze persoon na de groepsleider op de voorlees- en vertellijst. (Zie 'Vorbereiding op de bijeenkomst, online bijeenkomsten' in dit document voor instructies over de voorlees- en vertellijst.)

De gespreksleider vertelt in het volgende gedeelte van de bijeenkomst eerst iets over zichzelf

- De gespreksleider geeft een goed voorbeeld van de juiste manier om iets te vertellen.
- Hij of zij neemt niet meer dan 5 minuten de tijd.
- De gespreksleider vertelt over een positieve ervaring met de stap of het beginsel van deze week.
- Hij of zij vertelt vooral over de oplossing, niet het probleem.
- Hij of zij getuigt van de Heiland.

Introduceer het vertelgedeelte

- Als je iemand moet bijsturen, volg dan de Geest.
- Zowel groepsleiders als deelnemers horen anderen niet rechtstreeks aan te spreken om kritiek te uiten, raad te geven of te prijzen.
- Pak problemen tijdens de bijeenkomsten zo nodig aan. Veel voorkomende problemen en eventuele reacties daarop zijn:
 - *Probleem: het seintje negeren om af te ronden. Mogelijke reactie: 'Het is tijd om een eind aan je verhaal te maken.'*
 - *Probleem: ongepast taalgebruik. Mogelijke reactie: 'We gebruiken in onze groepen gepaste taal.'*
 - *Probleem: ongepaste details. Mogelijke reactie: 'We beschrijven in onze groepen geen ongepaste details.'*
 - *Probleem: onderbreken en commentaar geven. Mogelijke reactie: 'In onze groepen onderbreken we anderen niet en geven we geen commentaar.'*
- Wees zo attent mogelijk als je bijstuurt.
- Overweeg of je iemands problemen of vragen eventueel beter na de bijeenkomst met hem of haar kunt bespreken.

Besluit het vertelgedeelte

- Als er weinig tijd is, hoeft niet iedereen in de groep iets te vertellen.
- De gespreksleider vertelt doorgaans maar één keer over zichzelf.
- De gespreksleider geeft tijdig de tijd aan de groepsleiders terug.
- In bijeenkomsten met weinig deelnemers mag de bijeenkomst eerder afgerond worden.
- Een kwartier voor het eind van het vertelgedeelte vraagt de gespreksleider de deelnemers of er nog iemand heel graag iets wil vertellen. Als er voldoende tijd is, krijgen die deelnemers nog de gelegenheid om iets te vertellen.

Slotwoord van de groepsleider; sluit de bijeenkomst hiermee af, vraag iemand om het slotgebed uit te spreken

- Houd je aan de limiet van 5 minuten per beurt en besluit de bijeenkomst op tijd. Dit zorgt voor regelmaat, vertrouwen en respect.
- Je kunt je slotopmerkingen verrijken met persoonlijke ervaringen met de stappen, ideeën uit de actiestappen, of Schriftteksten uit 'Studie en begrip'.

Na de bijeenkomst

- Spreek eerst nieuwkomers aan (zie 'Nieuwkomers herkennen en welkom heten' in het aanhangsel van deze gids).
- Moedig de deelnemers aan om 'Steun in herstel' te bestuderen en toe te passen (zie p. 28). Maak ze duidelijk dat ze alle hulp en steun waarnaar ze verlangen op de wijze van de Heer kunnen ontvangen. Je kunt de deelnemers aanmoedigen om onder gebed een ondersteuner te kiezen die hen helpt de stappen te doorlopen en praktische vaardigheden aan te leren om met succes te herstellen. Als een deelnemer blijft worstelen met verslavend gedrag, spoor je hem of haar aan om professionele hulp te zoeken.

- Laat na de bijeenkomst tijd over voor vriendschappelijke omgang en het beantwoorden van vragen.
- Verzamel alle uitgeleende exemplaren van de gids en deel eventueel informatie over het programma uit.
- Vraag de deelnemers niet om hun telefoonnummer of e-mailadres.
- Bedank iedereen voor hun aanwezigheid.
- Je kunt informatie over andere beschikbare bijeenkomsten in je regio geven.
- Herinner alle deelnemers aan het belang van vertrouwelijkheid.
- Als je een fysieke bijeenkomst hebt gehouden, breng het lokaal dan terug in de staat waarin je het gevonden had. Leeg de prullenbak en doe het licht, de verwarming en de airconditioning uit. Doe de deur op slot en controleer of het gebouw veilig is afgesloten.

Opmerking voor groepsleiders

- Praat met deelnemers die jonger dan 18 jaar zijn. Zeg tegen hen: 'We zijn dankbaar dat je actief je best doet om met je moeilijkheden om te gaan. Daar spreekt je verlangen uit om naar de wil van de Heer te gaan leven. We hebben van de kerk de instructie gekregen dat deze bijeenkomsten voor deelnemers van 18 jaar en ouder zijn. We sporen je aan om met je ouders, bisschop en een therapeut, psycholoog of dokter te overleggen welke andere mogelijkheden er voor je zijn. Neem contact op met het plaatselijke kantoor van Gezinsondersteunende diensten als je vragen hebt of meer informatie wilt.'
- Als er reden is om aan te nemen dat er een kind is mishandeld of verwaarloosd, of als deelnemers het risico lopen zichzelf of anderen kwaad te doen, stel dan onmiddellijk je leidinggevende op de hoogte.
- Neem in noodgevallen met de plaatselijke politie of een andere relevante hulpverleningsinstantie contact op.

